

ע"פ 7100/13 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליימ
ע"פ 7100/13

לפני: כבוד השופט י' עמית
כבוד השופטת ד' ברק-ארז
כבוד השופטת ע' ברון

המערער: פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי באר שבע
בתפ"ח 15622-12-12 שניתן ביום 02.09.2013 על ידי
כבוד סגנית הנשיא ר' יפה-כץ וכבוד השופטים א' ואגו ו-י'
צלוקובניק

תאריך הישיבה: ח' בשבט התשע"ה (28.01.2015)

בשם המערער: עו"ד אורי דייגי
בשם המשיבה: עו"ד עילית מידן

פסק-דין

השופט י' עמית:

1. המערער דקר שתי דקירות, בבית החזה ובבטן, את מי שהייתה בת זוגו במשך כשנתיים וחצי (להלן: המתלוננת) לאחר שזו הודיעה לו שהכירה גבר אחר והיא מבקשת להיפרד ממנו. בגין מעשים אלה, הורשע המערער על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין).

2. מעשה שהיה כך היה.

המערער היה בן זוגה של המתלוננת במשך כשנתיים וחצי, בתקופה שקדמה להגשת כתב האישום. מספר חודשים עובר לאירוע הדקירה, הודיעה המתלוננת למערער שהכירה גבר אחר והיא מבקשת להיפרד ממנו. בנובמבר 2012 או בסמוך לכך, התקשר המערער למתלוננת ואיים עליה שיפגע בגבר האחר ויהרוג אותו. כשלושה שבועות לפני אירוע הדקירה, כעסה המתלוננת על המערער, הגיעה לביתו, שם התווכחה עימו, צעקה עליו, דחפה אותו וסטרה על פניו. ביום 30.11.2012, בשעות אחה"צ שוחח המערער עם המתלוננת בטלפון, וזו אמרה לו כי היא רוצה לשוחח איתו והמערער הזמין אותה לביתו. בסביבות השעה 19:00 בערב, הגיעה המתלוננת לביתו של המערער והשניים ישבו ושוחחו על הפרידה ביניהם. בהמשך עברו השניים לשבת ולשוחח בכניסה מחוץ לבית ובשלב מסוים בשיחה, פרץ ביניהם ויכוח במהלכו אמרה המתלוננת למערער שמכאן ואילך יתרחק ממנה כי היא אוהבת את בן זוגה החדש. או-אז דחף המערער את המתלוננת, הרים סכין מטבח שהייתה מונחת בסמוך אליו ודקר אותה דקירה אחת עמוקה בבית החזה משמאל ודקירה אחת נוספת בבטנה. המתלוננת צעקה "הוא דקר אותי" ונפלה על הרצפה כשהיא פצועה ומדממת. המערער רכן מעליה ולאחר מכן השליך את הסכין מידו, נמלט מהמקום ואותר מאוחר יותר כשהוא מנסה להתחבא. המתלוננת פונתה לבית החולים על ידי שכנים ועוברי אורח שהזעיקו את מד"א, במצב קשה ובלתי יציב, ונאלצה לעבור שני ניתוחים שבמהלכם התברר כי פצע הדקירה בבטן חדר וחתך את הקיבה וכלי דם גדולים. בעת שהוגש כתב האישום, כשבועיים לאחר האירוע, המתלוננת הייתה עדיין מאושפזת בבית החולים.

בית משפט קמא העמיד את מתחם הענישה על 10-15 שנה והשית על המערער שלוש עשרה שנות מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים בגין עבירת אלימות או עבירה מסוג פשע ופיצוי בסך ₪ 25,000 למתלוננת.

3. על כך נסב הערעור שבפנינו.

המערער טען כי בית משפט קמא יישם באופן חלקי בלבד את העקרונות להבניית שיקול הדעת בענישה, כפי שנקבעו בתיקון 113 לחוק העונשין (להלן: התיקון), מה שהביא להחמרת יתר בעונשו. כך, נטען כי בית משפט קמא התחשב בשיקולים של הרתעה ומסוכנות כדי לקבוע את מתחם הענישה ההולם, כאשר על פי התיקון יש להתחשב בשיקולים אלו כדי "לנוע" בתוך מתחם הענישה ההולם (לקולה או לחומרה) ולא כדי לגזור את גבולות המתחם מלכתחילה. עוד טען המערער כי לשיקולים אחרים, שהיה בהם כדי להקל עם המערער, כגון, היעדר תכנון מוקדם לביצוע העבירה; הענישה הנוהגת בנסיבות דומות; העובדה כי כתב האישום המתוקן מייחס למערער עבירה אחת בלבד; הודייתו של המערער בעובדות ושיתוף הפעולה שלו במהלך החקירה; היעדר הרשעות קודמות והיותו של המערער לבד בארץ וללא משפחה, לא נתן בית משפט קמא את המשקל הראוי.

4. דקירה של אדם כשלעצמה היא עבירה חמורה. על אחת כמה וכמה שתי דקירות, ובוודאי כאשר מדובר בשתי דקירות בחזה ובבטן, ואך כפסע היה שהמתלוננת תקפד את פתיל חייה. חומרה נוספת נובעת מכך שמדובר באלימות כלפי בת זוג, ובית משפט זה חזר אין ספור פעמים על האמירה ש"את תופעת האלימות כלפי בנות זוג יש להוקיע מן השורש" (ע"פ 4716/12 מדינת ישראל נ' דטסה (6.6.2013) (להלן: עניין דטסה)).

גם התסקיר שהוגש בעניינו של המערער אינו מלהיב, בלשון המעטה, ועולה ממנו כי מעשהו של המערער מתיישב עם דפוס התנהגות קנאי ורכושני בו נהג כלפי המתלוננת לאורך הקשר עמה. המערער איים על המתלוננת, עקב אחריה בפייסבוק, המתין ליד ביתה, הטריד אותה בטלפון ובחן את בגדיה כדי לבדוק אם אינם חשופים חלילה יתר

על המידה, ועוד. כל אלה מעידים על קשר זוגי בעל אופי תוקפני ואלים עמו התמודדה המתלוננת נוכח דפוסי השתלטות של המערער.

5. אין לכחד כי העונש שהושת על המערער נמצא ברף הגבוה בהשוואה למעשי דקירה של בת זוג בהם הורשע הדוקר בעבירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין. כך, בעניין דטסה הושת על המערער עונש מאסר של שבע וחצי שנים לאחר שדקר את בת זוגו בבטנה, בגבה, ובשורש כף היד, יצא מהבית, נעל את הדלת והשאיר אותה מתבוססת בדמה. בע"פ 7677/12 איאד נאסר נ' מדינת ישראל (11.6.2014) הושת על המערער עונש מאסר של עשר שנים לאחר שדקר את המתלוננת בבטנה בחדר השינה. בע"פ 5500/13 פלוני נ' מדינת ישראל (6.11.2014) הושת על המערער עונש מאסר של תשע שנים לאחר שהמערער הצטייד מראש בשני סכינים ודקר את בת זוגו דקירות רבות בחלקי גופה השונים, ולאחר מכן אף דרס את המתלוננת ונמלט בנהיגה פראית מהמשטרה. המערער שם הורשע גם בעבירה של מעשה פזיזות ברשלנות תוך נהיגת רכב לפי סעיף 338(א)(1) לחוק העונשין. בע"פ 3242/12 אלמוני נ' מדינת ישראל, הושת על המערער עונש מאסר של 13 שנים. המערער שם הורשע לאחר שמיעת ראיות במסכת של אירועים ובמספר אישומים, שבשיאם דקר את בת זוגו 18 דקירות, כולל שלוש דקירות בחזה השמאלי העליון ותשע דקירות בבטן. המערער הורשע גם בעבירות של חטיפה, הדחה בחקירה ואיומים. בע"פ 925/07 חדאד נ' מדינת ישראל (18.6.2008), הושת על המערער עונש מאסר של 13 שנים לאחר שנכנס לדירה בה התגוררה גרושתו - וזאת תוך הפרה של צו בית משפט - וחתך את פניה וגופה בסכין יפנית, ופצע בסכין גם את בתם של בני הזוג שנזעקה לעזרת אמה.

כל מקרה נבחן על פי נסיבותיו, וההבדלים בענישה נמצאים לעיתים בפרטים, ואפילו בפרטים הקטנים, כגון - מיקום הדקירה, מספר הדקירות, עומק הדקירות וסוג הסכין, האם המעשה היה מתוכנן תוך הצטיידות מראש בסכין אם לאו, האם נלוו למעשה עבירות נוספות, מצבו של קרבן הדקירה לאחר מעשה, האם העונש הושת לאחר הודאה או לאחר שמיעת ראיות במסגרת הסדר טיעון, וכיו"ב. יש להישמר אפוא מפני השוואה מיכנית של עונשים, באשר הענישה היא מלאכה של "תפירה ידנית" הכל על פי המעשה והעושה.

אף יש להבחין בין מקרים בהם ערכאת הערעור התערבה בעונש לבין מקרים בהם הותירה את העונש על כנו, שאז אין בהכרח להסיק מכך על רף הענישה הראוי. זאת, לאור הכלל לפיו אין דרכה של ערכאת ערעור להתערב בחומרת העונש למעט במקרים חריגים בהם נפלה טעות בולטת בגזר הדין או שהעונש שנגזר על ידי הערכאה הדיונית חורג באופן קיצוני מרף הענישה הנוהג בנסיבות דומות. גם באותם מקרים שערכאת הערעור מתערבת בעונש, אין להסיק מכך על העונש שראוי היה לגזור מלכתחילה, נוכח הכלל לפיו אין דרכה של ערכאת ערעור למצות את העונש (ראו, לדוגמה, ע"פ 2988/14 מדינת ישראל נ' פלוני בפסקה 8 (26.1.2015) שם הועלה עונשו של נאשם במעשה דקירה לשש שנים, כאשר כתוצאה מהדקירה, הקרבן התעוורר ונעשה סיעודי).

6. במקרה שבפנינו אין מדובר במעשה מתוכנן, המתלוננת היא שהגיעה אל ביתו של המערער, המערער לא הורשע בעבירות נוספות, אין לו עבר פלילי, הוא שיתף פעולה עם חוקריו והודה מייד במעשה המיוחס לו. מהתסקיר לגבי שהותו בכלא עולה כי מזה כשנה המערער משולב בטיפול גמילה מאלכוהול ואמור להתחיל בקרוב בטיפול בתחום האלימות. במהלך הטיפול בכלא מילא המערער תפקידים כאחראי קבוצות, הוא מביע מוטיבציה להמשך טיפול, משתתף באופן פעיל בקבוצות, ולאורך מאסרו התנהגותו ותפקודו תקינים וללא עבירות משמעת.

אם בחרנו בסופו של יום להקל במידת מה בעונשו של המערער, הדבר נובע בעיקר בשל נסיבותיו האישיות, בהיותו אזרח טורקיה, חקלאי שסיים 5 שנות לימוד והגיע לארץ לעבוד בבניין. ככזה, אין למערער משפחה בארץ, למעט גרושתו ובנו בן החמש מנישואיו הקודמים, שנוכח הנסיבות אינו מתראה עמם, כך שלמעשה הוא בודד בארץ.

בהתחשב בכל אלה, ועל מנת לעודד את המערער להמשיך במסלול השיקום כפי שהוא עושה כיום בין כתלי הכלא, החלטנו להפחית מהעונש שהושת על המערער 18 חודשי מאסר, כך שחלף העונש של 13 שנות מאסר שהושתו על המערער, יועמד עונשו על 11 וחצי שנים. יתר חלקי גזר הדין יעמדו בעינם.

ניתן היום, ט' בשבט התשע"ה (29.1.2015).

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט